

10 кроків із розбудови системи впровадження порядку денного «Жінки, мир, безпека» на місцевому рівні (для органу місцевого самоврядування)

10 кроків із розбудови системи впровадження порядку денного

«Жінки, мир, безпека» на місцевому рівні (для органу місцевого самоврядування)

Кроки є практичним інструментом для органів місцевого самоврядування щодо впровадження порядку денного «Жінки, мир, безпека» на місцевому рівні.

Представлений інструмент самооцінки органу місцевого самоврядування, зокрема оціночний лист для моніторингу/оцінки розбудови системи впровадження порядку денного «Жінки, мир, безпека», буде корисним для представників/представниць місцевого самоврядування та громадянського суспільства на місцевому рівні, оскільки дозволяє самостійно оцінювати стан виконання заходів означеного напрямку.

Інформація та матеріали є вільними для користування та поширення із посиланням на джерело інформації.

Порядок денний «Жінки, мир, безпека»

Жінки в усьому світі та в Україні зокрема - активні учасниці руху за мир та відновлення громад. Доведено, що участь жінок у цих процесах сприяє тривалішому і більш стійкому миру після припинення конфлікту. Однак жінок здебільшого не залучають до мирних переговорів та стратегування з питань відновлення. Саме тому важливо забезпечувати рівноправне представництво жінок, їхню якнайповнішу участь у процесах миробудування від запобігання конфліктам до захисту прав жінок та дівчат, протидії СНПК та всебічному залученню до постконфліктного відновлення. У цьому і полягає сутність реалізації порядку денного «Жінки, мир, безпека».

Що таке Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 та чому вона важлива?

Резолюція ухвалена Радою Безпеки ООН 31 жовтня 2000 р., разом із резолюціями Ради Безпеки ООН 1820, 1888, 1889, 1960, 2106, 2122, 2242, 2467, 2493 формує порядок денний “Жінки, мир, безпека”

Резолюція 1325 є однією з найбільш важливих резолюцій РБ ООН у сфері політики безпеки. Цей документ наголошує на важливій ролі жінок у запобіганні і врегулюванні конфліктів та в розбудові миру, а також закликає держави-члени ООН забезпечити більш активну участь жінок на всіх рівнях прийняття рішень в національних, регіональних і міжнародних інститутах, у

механізмах запобігання, управління та вирішення конфліктів. Резолюція стала інституційною рамкою для інтеграції жінок до безпекового сектору.

Основні положення резолюції визначають особливу важливість врахування потреб жінок та дівчат у конфліктних ситуаціях та особливу вразливість жінок перед негативними наслідками конфліктів.

Рада Безпеки закликає держави-члени ООН активно залучати жінок до прийняття рішень на всіх рівнях в рамках національних, регіональних та міжнародних інститутів та механізмів запобігання, регулювання та вирішення конфліктів.

Національний план дій щодо виконання Резолюції Ради Безпеки ООН 1325

З метою виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека» на національному рівні держави заохочуються до прийняття Національних планів дій.

В Україні перший Національний план дій на виконання Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 був ухвалений у 2016 році на період до 2020 року (затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 113-р (у редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.09.2018 № 637-р). Україна стала першою країною в світі, яка ухвалила план в умовах збройного конфлікту, котрий розпочався у 2014 році. У 2020 році було ухвалено другий Національний план дій 1325. У 2022 році, після початку в Україні повномасштабної війни, Національний план дій 1325 набув нових сенсів, адже певна частина завдань стали першочерговими, зокрема, запобігання сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, і гендерно зумовленому насильству, а також реагування на них; підтримка внутрішньо та зовнішньо переміщених жінок; безпека та захист громад; залучення жінок і жіночих організацій до участі у процесах прийняття рішень, у тому числі щодо гуманітарного реагування й відновлення. Документ включає конкретні кроки, покликані створити умови для забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у подоланні конфліктів, встановленні миру, процесах відновлення, протидії безпековим викликам, системній протидії насильству за ознакою статі та насильству, пов'язаному з конфліктом.

Які ключові позиції при виконанні порядку денного «Жінки, мир, безпека»

Запобігання: запобігання сексуальному і гендерно зумовленому насильству має починатися на ранніх стадіях із підвищення обізнаності населення в цілому та продовжуватися визначенням практичних кроків запобігання із охопленням якомога більшої кількості населення, зокрема усвідомлення гендерної проблематики у ранньому попередженні конфліктів.

Захист: заходи із допомоги жінкам, наприклад, спеціальна підтримка та захист постраждалих, юридична допомога, розвиток потенціалу тощо; захист прав жінок і дівчат під час конфлікту та у мирний час; покращення безпеки жінок та дівчат, фізичного та психічного здоров'я, загального добробуту.

Участь: позиції щодо посилення участі жінок, підвищення їхньої репрезентації в усіх питаннях миробудівництва та безпеки на усіх рівнях, питаннях, пов'язаних із конфліктом; налагодження партнерства з жіночими організаціями.

Допомога та відновлення: участь жінок є необхідним фактором для того, щоб включити гендерну перспективу до заходів; забезпечення рівного розподілу допомоги та врахування різних потреб жінок/дівчат та чоловіків/хлопців; відновлення справедливості, у тому числі кримінальне переслідування осіб, винних у сексуальних і гендерно зумовлених злочинах, пов'язаних із конфліктом.

10 кроків із розбудови системи впровадження порядку денного «Жінки, мир, безпека» на місцевому рівні

Крок 1: Призначити координатора/відповідального з питань здійснення заходів з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека».

Крок 2: Визначити структурний підрозділ органу місцевого самоврядування, до повноважень якого належить виконання та координація діяльності з реалізації порядку денного «Жінки. Мир. Безпека».

Крок 3: Забезпечити розгляд питань порядку денного «Жінки, мир, безпека» на засіданнях дорадчого органу з питань забезпечення гендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі.

Крок 4: Долучитися до діяльності обласної коаліції з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека».

Крок 5: Проаналізувати стан та здійснити оцінку потреб громади у безпекових заходах.

Крок 6: Розробити і затвердити місцевий план дій з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека».

Крок 7: Розробити і затвердити план моніторингу місцевого плану дій з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека».

Крок 8: Забезпечити підвищення кваліфікації посадових осіб та працівників підвідомчих установ з питань виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека».

Крок 9: Провести щорічний моніторинг виконання місцевого плану дій.

Крок 10: Організувати інформаційно-просвітницьку кампанію для різних цільових аудиторій щодо ознайомлення з порядком денним «Жінки, мир, безпека».

Оціночний лист для моніторингу/оцінки розбудови системи впровадження порядку денного «Жінки, мир, безпека» на місцевому рівні

№	Оціночний лист для моніторингу/оцінки розбудови системи впровадження порядку денного «Жінки, мир, безпека» на місцевому рівні	Коментар до виконання кроку/критерія	Виконання критеріїв (у %)
Крок 1: Призначити координатора/відповідального з питань здійснення заходів з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»			100%
1.1.	призначити з числа заступників голови сільської/селищної/міської ради координатора/відповідального з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»	наявність розпорядчого документа про призначення заступника голови координатором	50%
1.2.	забезпечити проходження координатором/відповідальним тематичного навчання з питань порядку денного «Жінки, мир, безпека»	інформація про проходження тематичного навчання / сертифікат	50%
Крок 2: Визначити структурний підрозділ органу місцевого самоврядування до повноважень якого належить виконання та координація діяльності з реалізації порядку денного «Жінки. Мир. Безпека»			100%
2.1.	визначити уповноважений структурний підрозділ, до повноважень якого належить виконання та координації заходів порядку денного «Жінки, мир, безпека»,	наявність розпорядчого документа про повноваження структурного підрозділу, де вказано про означений напрям роботи	50%
2.2.	закріпити повноваження щодо здійснення заходів порядку денного «Жінки, мир, безпека» у посадовій інструкції відповідального працівника	наявність відповідних пунктів у посадовій інструкції	25%

2.3.	забезпечити проходження тематичного навчання представниками уповноваженого структурного підрозділу, які працюють у напрямі виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»	інформація про проходження тематичного навчання / сертифікат	25%
Крок 3: Забезпечити розгляд питань порядку денного «Жінки, мир, безпека» на засіданнях дорадчого органу з питань забезпечення гендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі			100%
3.1.	створити дорадчий орган та залучити до його діяльності суб'єктів взаємодії	про сталу діяльність свідчить систематичне проведення засідань дорадчого органу (не менше ніж 1 раз на квартал);	25%
3.2.	провести навчання членів дорадчого органу щодо порядку денного «Жінки, мир, безпека»	інформація про проходження тематичного навчання / сертифікат	25%
3.3.	створити при дорадчому органі робочу групу щодо виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека» та забезпечити її діяльність	рішення дорадчого органу про створення робочої групи; про сталу діяльність свідчить систематичне проведення засідань робочої групи (не менше ніж 1 раз на квартал); про результативну діяльність свідчить те, що робочою групою розроблені проекти рішень дорадчого органу	25%
3.4.	забезпечити систематичний розгляд питань порядку денного «Жінки, мир, безпека» на засіданнях дорадчого органу	про результативну діяльність свідчить те, що на розгляд дорадчого органу виносяться питання, пов'язані із виконанням порядку денного «Жінки, мир, безпека» не менше ніж на 50% засідань дорадчого органу	25%
Крок 4: Долучитися до діяльності обласної коаліції з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»			100%
4.1.	доєднатися до діяльності обласної коаліції з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»	підписання меморандуму про участь у діяльності коаліції або інший узгоджений сторонами спосіб взаємодії	50%
4.2.	брати участь у засіданнях коаліції	представники/представниці громади беруть участь не менше, ніж у 50% засідань	25%

4.3.	проводити спільну діяльність у межах коаліції	наявність спільних заходів/проектів	25%
Крок 5: Проаналізувати стан та здійснити оцінку потреб громади у безпекових заходах			100%
5.1.	зібрати та проаналізувати інформацію про наявні безпекові заходи у громаді	звіт про оцінку стану впровадження безпекових заходів у громаді	50%
5.2.	провести опитування щодо потреб громадян з урахуванням віку та статі у безпекових заходах	результати опитування та/або іншого способу вивчення потреб	50%
Крок 6: Розробити і затвердити місцевий план дій з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»			100%
6.1.	організувати навчання з розробки Плану дій та підготувати проєкт Плану дій з відповідним фінансуванням	оприлюднений проєкт Плану дій	20%
6.2.	провести обговорення проєкту Плану дій та внести зміни за результатами	оголошення/рішення про проведення громадських обговорень	20%
6.3.	затвердити План дій	наявність розпорядчого документа про затвердження Плану дій	20%
6.4.	забезпечити стале виконання та фінансування Плану дій	звіт про виконання плану дій із зазначенням фінансування	40%
Крок 7: Розробити і затвердити план моніторингу місцевого плану дій з виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»			100%
7.1.	організувати навчання з розробки моніторингу Плану дій та підготувати проєкт моніторингу	інформація про проходження тематичного навчання / сертифікат	50%
7.2.	затвердити план моніторингу місцевого Плану дій	наявність розпорядчого документа про затвердження плану моніторингу	50%
Крок 8: Забезпечити підвищення кваліфікації посадових осіб та працівників підвідомчих установ з питань виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»			100%
8.1.	скласти план підвищення кваліфікації працівників/суб'єктів взаємодії з питань виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»	наявність плану підвищення кваліфікації з питань виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»	30%
8.2.	організувати/долучитися до тематичного навчання	інформація про проходження тематичного навчання / сертифікат	30%

8.3.	створити базу даних експертів та працівників, які пройшли навчання з питань виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»	наявність бази даних експертів та працівників, які пройшли відповідне навчання	40%
Крок 9: Провести щорічний моніторинг виконання місцевого плану дій			100%
9.1.	організувати навчання для місцевих фахівців з проведення моніторингу і оцінки	інформація про проходження тематичного навчання / сертифікат	20%
9.2	провести моніторинг здійснення виконання місцевого плану дій та фінансування заходів	звіт про проведення моніторингу	50%
9.3	вжити необхідні заходи за результатами проведеного моніторингу для усунення виявлених прогалин чи недоліків, покращення ситуації	на засіданні дорадчого органу розглянуті результати моніторингу та оцінки; за результатами прийняті рішення; рішення виконанні	30%
Крок 10: Організувати інформаційно-просвітницьку кампанію для різних цільових аудиторій щодо ознайомлення з порядком денним «Жінки, мир, безпека»			100%
10.1	організувати інформаційно-просвітницьку кампанію з підвищення рівня поінформованості різних цільових груп про порядок денний «Жінки, мир, безпека»	звіт про проведені заходи в рамках інформаційно-просвітницької кампанії	50%
10.2	організувати зворотній зв'язок щодо розуміння важливості участі жінок у чоловіків різних груп у формуванні безпекової політики громади	результати опитування/інших форм зворотного зв'язку	50%